

België-Belgique

P.B.

3320 Hoegaarden

2.2609

driemaandelijks tijdschrift

De V Geslachten van Hoegaarden

Édition trimestrielle

Les V Lignages de Hoegaarden

FAMILIESCHOON

Anno XL nr 29(NR) 3/2009-01-09

driemaandelijks september, oktober, november

Afgiftekantoor 3320 Hoegaarden

Inhoud

Art. 104 Wandeling rond de jarige kerk (inleiding) (Maurice Dodion)

Art. 105 Het wapenschild van de Confrerie en van de stichters (Maurice Dodion)

Regentiedag zaterdag 10 oktober 2009 te Hoegaarden van 11.30 tot 16.30

Fête de la Régence le samedi 10 octobre 2009 à Hoegaarden 11.30 à 16.30

Ver. Uitg. F.Veroeveren, Putzeysstraat, 10 3320 Hoegaarden

Ereraad —Conseil d'honneur

Z.E.H. Henri Peeters (+), Pastoor en Landdeken van het Concilie van Hoegaarden
Sieur J.M. Lowet-Oury (+), Président d'honneur et Administrateur délégué de la Raffinerie et
Sucrerie de Grand-Pont
Dhr. L. Borremans (+), Ere-Ambassadeur van Z.M. de Koning der Belgen
Dhr. G. Puttevils(+) Ere-Ambassadeur van Z.M. de Koning der Belgen
Dhr. Baron Charles Roberti de Winghe (+), Ere-Notaris
Z.E.H. J. Vandervelpen, oud-deken van de gewezen dekenij Hoegaarden

Beschermraad—Comité de patronage

College van Burgemeester en Schepenen van Hoegaarden
Museum 't Nieuwhuys vzw Hoegaarden

Redactie—Rédaction

Maurice Dodion – Lelielaan 34 – 3191 Hever – Tel. (015) 61 43 24

Confrerie der V Geslachten — Confrérie des V Lignages

Stichting — Fondation 09-12-1741

Rechthebbende Geslachten — Lignages ayants-droit

Servais Sweerts x Angeline Sweerts	(De Zwarte Merel / Le Merle Noir) 1768
Henri Hoebancx x Anne Sweerts	(Het Zilveren Zwaard / Le Glaive d'Argent) 1772
Hubert Sweerts x Barbe Van Osmael	(Het Groene Klaverblad / Le Trefle Vert) 1776
Charles Van Nerum x Barbe Sweerts	(De Gulden Lelie / Le Lys d'Or) 1778
Henri Struys x Elisabeth Sweerts	(De Zilveren Struisvogel / L'Autruched'Argent) 1780

Hoofdzetel—Siège Social

't Nieuwhuys – E. Ourystraat 2/4 – 3320 Hoegaarden

Lidmaatschap en abonnements / c tisation annuelle (10 euro/jaar)

330-0544900-08

Ruilabonnements/ changes

M. Dodion, Lelielaan 34, 3191 Hever

Website: www.heemkring-hoegaarden.be

E-mail: dodionm@hotmail.com

HET LIDMAATSCHAP GEEFT RECHT OP GENEALOGISCHE EN HERALDISCHE HULP, VIERMAAL PER JAAR 'FAMILIESCHOON' EN RECHT OP DEELNAME AAN DE JAARLIJKSE 'REGENTIEDAG' 10 EURO/AN
--

Edito

A ne pas manquer/Niet te vergeten

Dimanche le 13 septembre 2009 à Hoegaarden

Grandes fêtes

A 14h concélébration en présence de Son Eminence le Cardinal G. Danneels et avec
Le doyen Joris Hardiquet et le curé Filip Hacour, descendants de la Lys d'Or (Van Nerum)

*Tous le Sweerts, Van Nerum, Hoebancx, Struys et leurs descendants sont cordialement
invités par la paroisse à occuper les places d'honneur dans l'église*

Il y a 250 ans que l'église S.Gorgon (1754-1759) est inaugurée le 08 septembre 1759, bâtiment remarquable et majestueux, réalisation du greffier Servais Sweerts et le curé-doyen Henri Sweerts, pendant que Antoine Théodore Collart était mayor de la Franchise de Hoegaarden

De grote herdenkingsplechtigheden van de kerkwijding gaan door op

Zondag 13 september 2009 te Hoegaarden

Plechtige Eucharistieviering om 14h in de Sint-Gorgoniuskerk
Met Zijne Eminentie Kardinaal Godfried Danneels

*Alle afstammelingen van de families Sweerts, Van Nerum, Hoebancx en Struys
Zijn van harte uitgenodigd door de parochiegemeenschap
En zullen de eregenodigden zijn*

Deken Joris Hardiquet en E.H. Filip Hacour, afstammelingen van de Gulden Lelie (Van Nerum) zullen zeker concelebreren

La grande fête annuelle, la journée de la Régence est la rencontre annuelle de notre grande famille. Chaque famille recevra un itinéraire documenté pour une promenade historique-généalogique à Hoegaarden.

L'après-midi du 10 octobre nous allons inaugurer l'itinéraire et faire connaissance des habitations, occupations, réalisations et soucis de nos ancêtres.

Pour la participation à cette journée, voir la dernière page de *Familieschoon*.

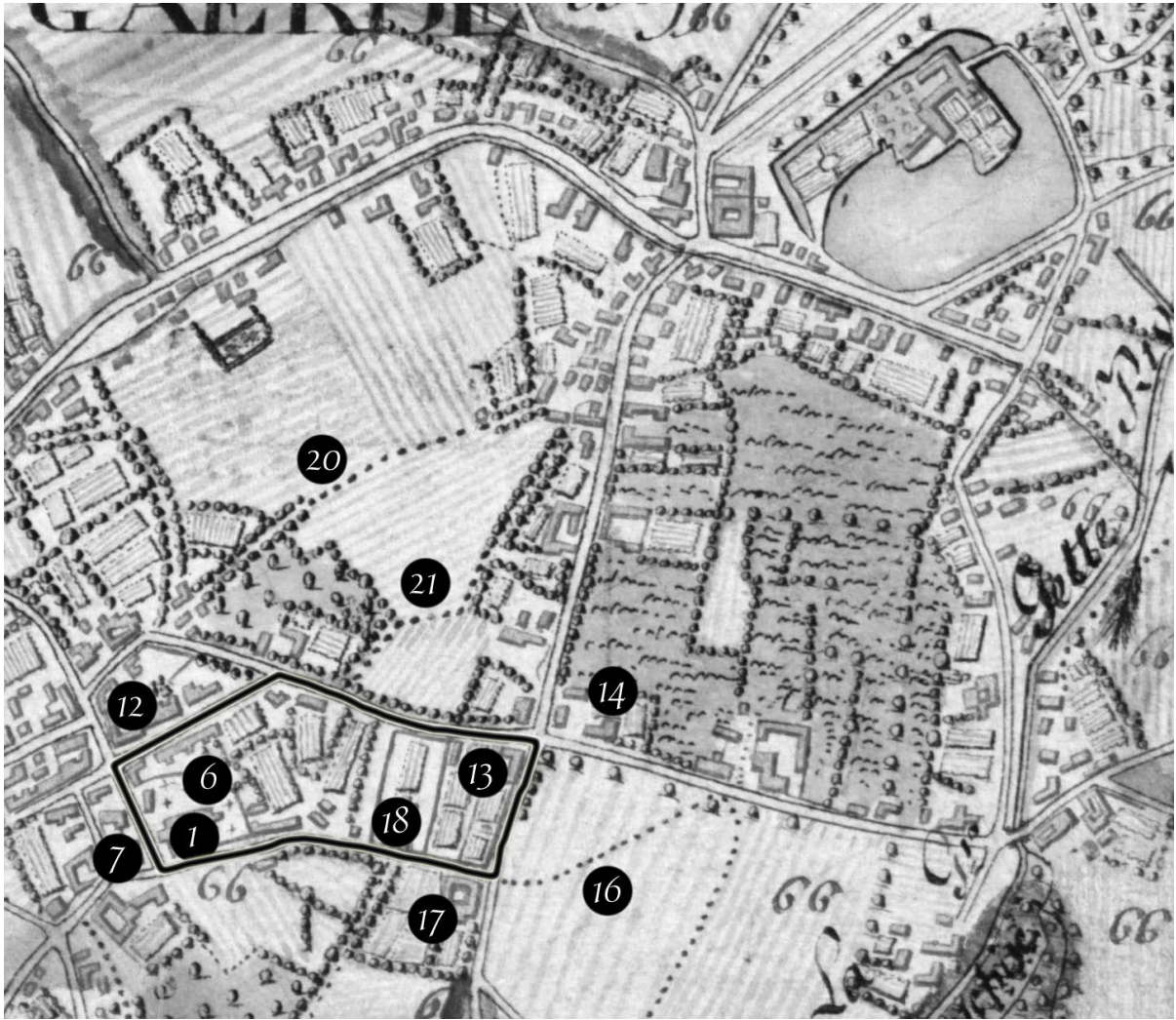
Les pages suivantes donnent une idée du contenu de la brochure, abondamment illustrée, et dans laquelle nous donnerons également quelques traductions pour nos lignagers francophones.

Art. 104 Inleiding wandeling rond de jarige Sint-Gorgonius kerk (1759-2009), de brochure voor de Regentiedag 2009
(Maurice Dodion)

Tijdens de regentiedag van 10 oktober 2009, zal elke familie een geïllustreerde en gedocumenteerde brochure krijgen over een wandeling rond de merkwaardigste woonerven, realisaties en bekommernissen van onze voorouders te Hoegaarden in de 18de eeuw.

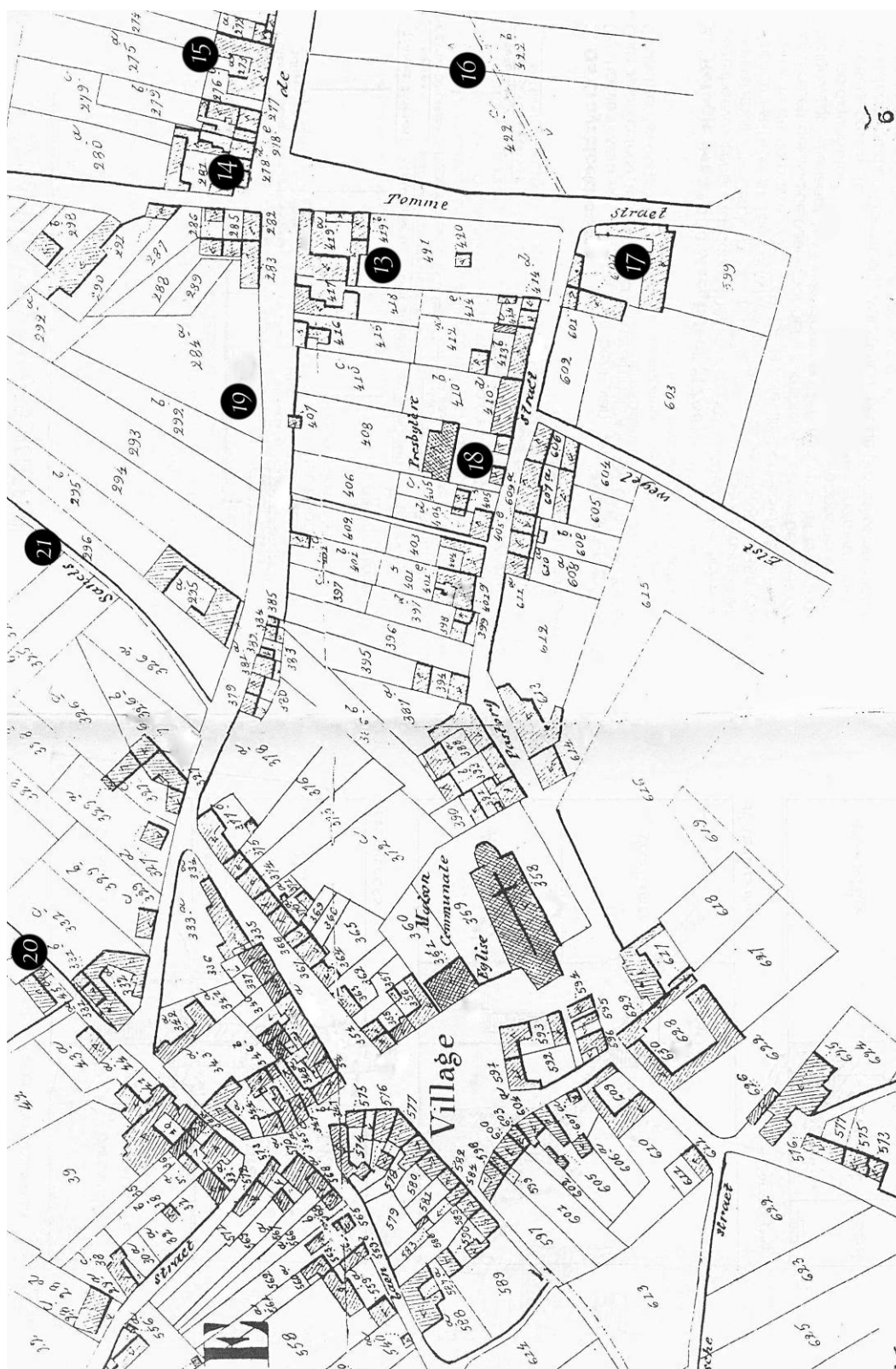
Als inleiding en om een idee te geven over deze brochure, te omvangrijk om in *Familieschoon* te publiceren, krijgen onze lezers hieronder een aantal kaartjes, foto's, plans en personalia als smaakmaker voor de brochure én geleide wandeling van 10 oktober.

We zijn erin geslaagd details van de Ferrariskaart te geven die zeer duidelijk de ligging en dus de woonomgeving van de 18de eeuwse Sweertsen, Van Nerums, Hoebancxen, Struysen en aanverwante families weergeven. Het is de leefomgeving in de Luikse enclave die de Vrijheid Hoegaarden nog altijd was rond 1770.

(Ferrariskaart, detail, ca. 1770)

Het plan Popp van ca. 1860

(Plan Popp, detail, ca. 1860)

Het plan Popp is hét kadasterplan van de gemeenten. Alle gebouwen en percelen zijn erop getekend (en genummerd) volgens de situatie van ca. 1860. Ook hierop kunnen we zeer goed en duidelijk de bewoning en woonomgeving van onze voorouders weergeven. Zoals bij

Ferraris in kleur gebeurde en met symbolen (met een bijgevoegde verklarende lijst), geeft Popp, nauwkeurig getekend, heel wat informatie bij zijn zwart-witte kadasterplans van de gemeenten. Bij elk plan hoort namelijk een dubbele verklarende lijst.

-Alle gebouwen en percelen zijn genummerd en gemakkelijk te lokaliseren door middel van een concordantietabel.

-In het nominatieve bijvoegsel staan alle eigenaars met hun bezit(tingen) te Hoegaarden. Dat is dan ook de beperking. De mogelijke bezittingen buiten de grenzen van de gemeente kennen we dus niet aan de hand van één gemeenteplan. Ook het beroep van de eigenaar is vermeld.

Elk gebouw/woonhuis/bedrijfsgebouw en elk perceel grond wordt geduid en geapprecieerd. Een bijkomend voordeel van dit plan is dat de nummering nog altijd gebruikt wordt bij het kadaster.

Opmetingsplannen van huizen en/of huizenblokken

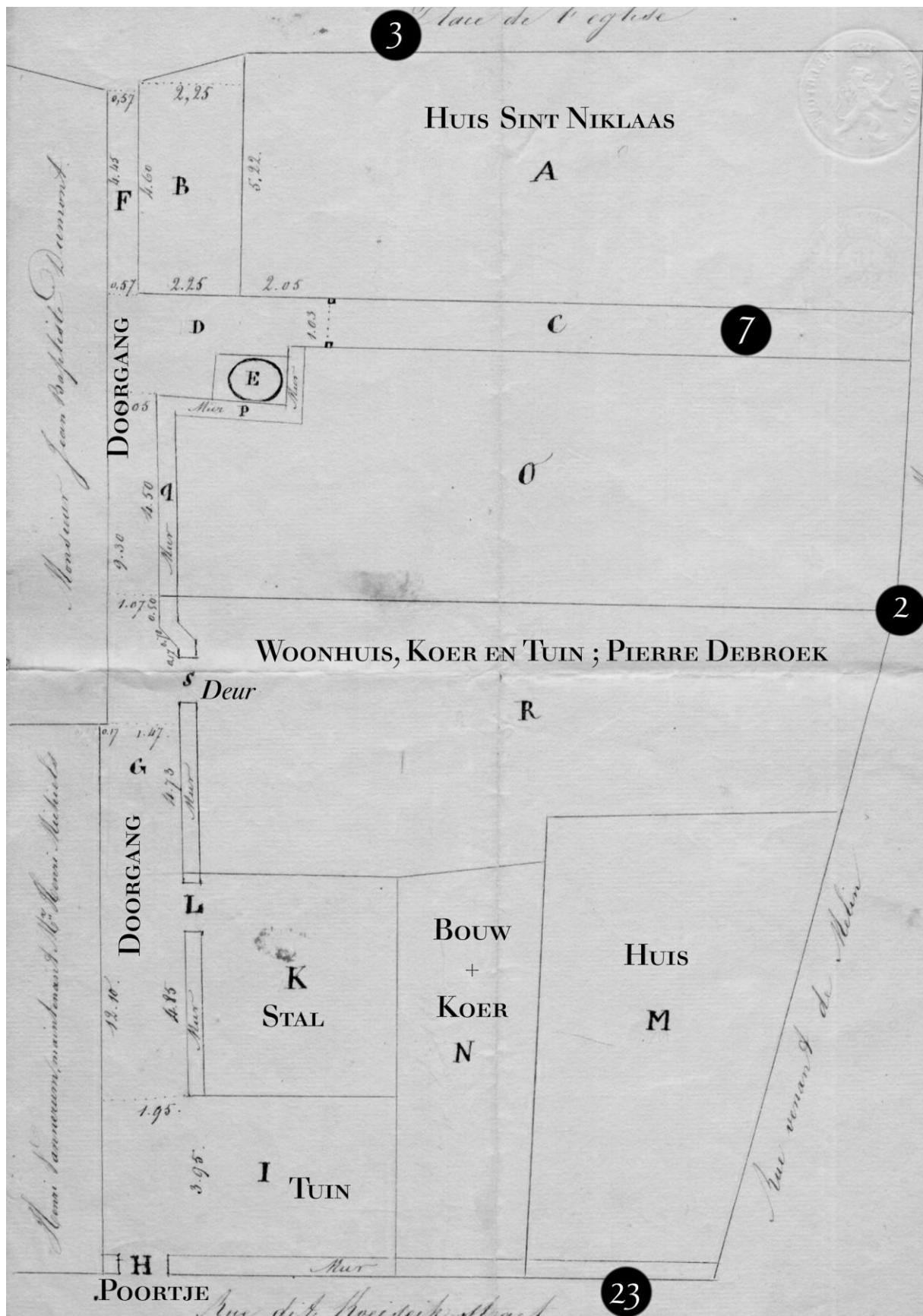
Niet alleen de juiste ligging en comfort, ook vergeten/verdwenen benamingen komen we op het spoor. Onderstaand plan van het gedeelte grenzend aan de Houtmarkt (nr. 2 op het plan) van het zogenaamde Eiland van de H.Geest, geeft ons het grondplan van drie woonsten met aanhang en de doorgang die het blok scheidden van het onderste gedeelte (grenzend aan de dorpsplaats, nr. 4 op plan p. 599). Het huis Haumont (vroeger het huis Sint-Niklaas), het huis Debroek en de woonst betrokken door Leonard Ruelens, maar eigendom van Jean Haumont.

Plan van de 2 eigendommen (gebouwen, koer en tuin) te Hoegaarden

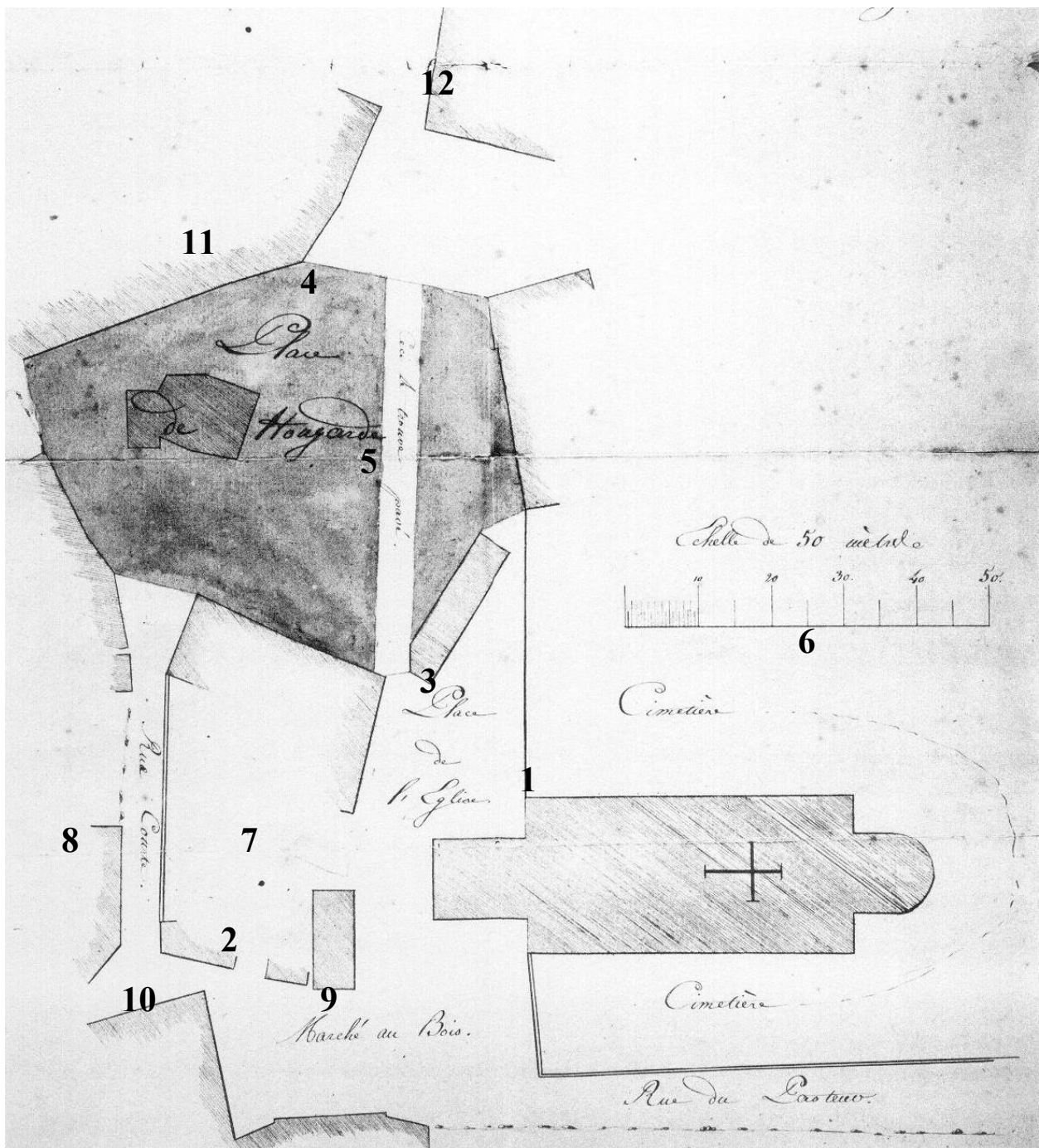
- A Woonhuis 'Sint-Niklaas' eigendom van Jean Haumont
- B Bouw die als keuken dienst doet, eigendom van Jean Haumont
- C Open doorgang, eigendom van Jean Haumont
- D Kleine koer
- E Waterput
- F 57 cm. brede opening
- G Open doorgang
- H Deur die uitgeeft op de '**Koeiseikstraat**' ('Rue Courte' op p. 599, nu zonder naam!)
- I Tuin, eigendom van Jean Haumont
- K Bouw diensdoend als paardenstal, eigendom van Jean Haumont
- L Deur van de stal die uitgeeft op de doorgang G
- M Woonhuis van dezelfde Jean Haumont
- N Bouw en koer van dezelfde Jean Haumont
De letters M en N worden nu gebruikt door Leonard Ruelens
- O Bouw (woonhuis), eigendom van Pierre Debroek
In de muur P is er een raam
In de muur of puntgevel onder de letter Q zijn er twee ramen op de eerste verdieping
- R Bouw, koer en tuin, eigendom van Pierre Debroek (onderwijzer en organist)
- S Deur die uitgeeft op de doorgang G

Dit plan is opgemaakt op vraag van Jean Haumont, gemeenteontvanger van Hoegaarden en er woonachtig, door mij, beëdigde landmeter Jean Baptiste Geerts van Tienen, op 31 december 1849 (in 1854 zal François Haumont er een privéschool openen).

(handtekening van J.B. Geerts)

Het centrum van de Vrijheid Hoegaarden in de 18de eeuw (Plan van ca. 1810)

Ons Gemeenteplein was 200 jaar geleden nog altijd opgedeeld in 3 plaatsen: de Houtmarkt (2, Marché au Bois), het Kerkplein (3, Place de l'Eglise) en de Dorpsplaats (4, Place de Hougarde), maar één strook was gekasseid (5, is aangeduid met 'ceci se trouve pavé'), ons huidige gemeentehuis dateert maar van 1832, de waterpomp van 1818 en de kiosk van 1898. Het kerkhof ligt rond de kerk (tot 1925).

Fotomateriaal

Een impressie van de Cruysblockhoeve, woonst van de grote secretaris Servaes Sweerts

Woonhuis actueel

Plafonds met stucwerk

De verdwenen '*gloriette*' in de tuin (foto en tekening)

Stemmig deurtje

De legende van de Heilige Ursula¹ en de ‘Refugie der 11.000 maagden’

‘Een zekere koning Deonotus, een vroom man, woonde in Bretagne met een even vrome echtgenote. Zij verlangden hartsgrondig naar een zoon om hen op te volgen in hun aards koninkrijk. Maar God beschikte het anders. Zij kregen een dochter, Ursula. Zij was door de natuur rijkelijk bedeeld en ze werd in weelde en rijkdom opgevoed aan het koninklijke hof. Zij liet er zich echter niet door misleiden, maar gaf vanaf haar prilste jeugd al blijk van een bewonderenswaardige wijsheid. Aardse goederen misprees zij en dag en nacht bracht zij door met bidden en mediteren. Dat alles nam natuurlijk niet weg dat haar schoonheid in heel het land gekend was en bewondering afdwong. Zo kwam het dat de enige zoon van een heidense koning, verliefd werd op Ursula, alleen maar door de geruchten over haar schoonheid. Zijn heidense vader was blij dat zoonlief eindelijk dacht aan de toekomst van het geslacht. Hij liet dus toe dat zijn zoon boodschappers naar Ursula stuurde met rijkelijke geschenken. Zij moesten Ursula vooral een luisterrijke bruidsschat gaan voorspiegelen bestaande uit steden, landerijen, vloten zeeschepen, de koningskroon, kortom alle geneugten van de wereld. Zij mochten alleen maar overgaan tot bedreigingen als zij weigerde om de geschenken aan te nemen.

Na een lange reis kwamen de boodschappers bij Deonotus aan, die een rustige oude dag doorbracht bij zijn onderdanen die hem op handen droegen. De boodschappers deden getrouw hun werk, zij bezorgden de koning een kopij van hun redevoering en wachtten op de uitslag. Ondertussen verspreidden zij in het geniep het venijn van de bedreigingen. Dan begon de koning te twijfelen. Zou hij zijn aan God toegewijde dochter overleveren aan die barbaren of zou hij weerstand bieden aan een sterker leger dan het zijne en zijn land en mensen zien ten onder gaan?

Ursula zag de verwarring bij haar vader en tijdens haar nachtelijk gebed zag zij haar toekomstig lot in een visioen. Zij zag het getal van haar gezellinnen en ook dat zij de martelarenpalm zou ontvangen. Zij vertelde haar vader dat hij moest ingaan op het verzoek van de boodschappers, maar dat hij eisen moest stellen. Haar vader en de koningszoon zouden tien jonge en mooie adellijke maagden uitkiezen en aan hen en Ursula elk duizend maagden geven. Gedurende drie jaar zouden zij mogen doen wat zij wilden op elf boten, gebouwd in opdracht van Deonotus. Daarna zouden zij zich verlaten op de Goddelijke Voorzienigheid. *Niemand zal de ring die de Heer mij geschonken heeft kunnen breken*, voegde Ursula aan haar betoog toe. De koning was opgelucht. Hij stelde zelf nog de bijkomende eis dat de koningszoon zich moest bekeren en zich die drie jaar bekwamen in de christelijke leer.

In beide landen werden de maagden verzameld en de boten gebouwd. De vloot koos zee en ze voeren weg. Nu eens voeren ze in gesloten rangorde, dan weer allemaal afzonderlijk. Zij simuleerden een vlucht, een zeegevecht, en zij oefenden zich in alle mogelijke situaties.

Toen het derde jaar naderde werd de huwelijksdatum vastgesteld door de ouders van Ursula en de jonge koningszoon, die nog altijd even verliefd was op haar.

De vloot legde aan in Keulen. Daar kreeg Ursula het nachtelijke bezoek van een engel die haar zei naar Rome te gaan en dan terug te komen naar Keulen, waar haar de martelaarspalm wachtte. Bij dageraad vertrokken ze voor de lange reis en toen ze weerkeerden waren de Hunnen juist bezig Keulen te belegeren. Nauwelijks hadden de maagden hun boten verlaten of ze werden overvallen en barbaars afgeslacht. Ursula hief haar ogen ten hemel gericht en glimlachte naar haar Echtgenoot. Toen de woestelingen haar wilden neerslaan werden ze getroffen door haar schoonheid. Hun aanvoerder was direct smoorverliefd en zei: ‘Als je mij gesmeekt had medelijden te hebben, ik zou aan geen enkele van je gezellinnen kwaad gedaan

¹ De geschiedenis van de 11.000 maagden wordt verhaald in twee Latijnse teksten, waarvan de oudste geschreven is in de 10de eeuw. Beide verhalen komen perfect overeen.

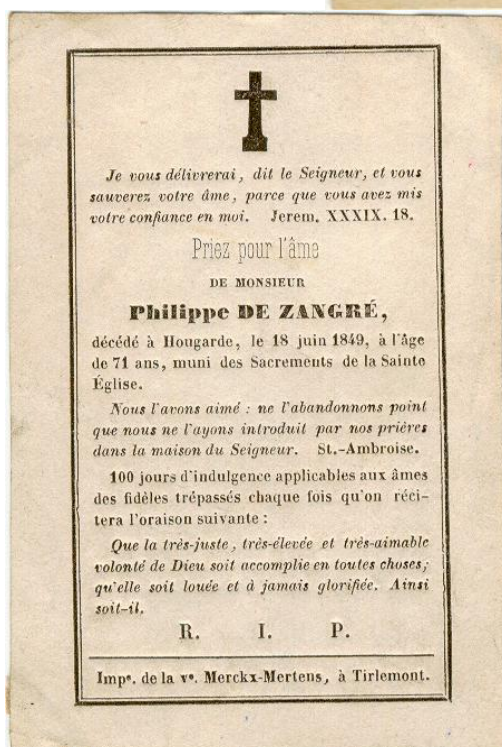
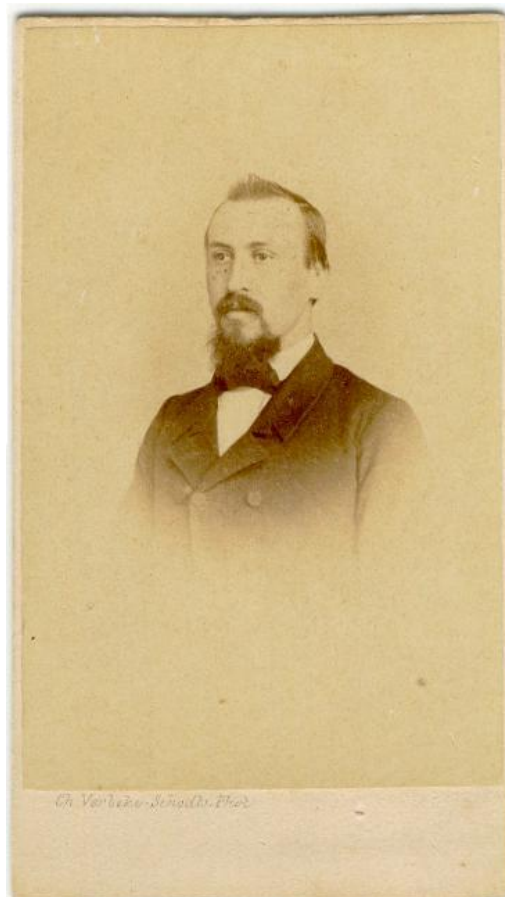
hebben. Maar troost je, lieveling, en verheug je over je lot, want je hebt behaagd aan de overwinnaar van Europa, diegene die het Romeinse rijk op zijn grondvesten heeft doen trillen. Je bent waardig bevonden mijn echtgenote te worden.' Ursula duwde hem weg en belasterde hem. Onder een regen van pijlen viel ze dood neer.

Tot daar de legende. Sommige teksten spreken van elfduizend maagden, andere geschriften hebben het over elf. De oudste teksten spreken over elfduizend maagden ofwel over maagden in het algemeen, nergens maken ze melding van elf maagden. Dit gebeurde pas in de 10de eeuw. In de 19de eeuw heeft men willen aantonen dat door een foute interpretatie van de afkorting *XI.M.V.*, of *11 martyres virgines*, men altijd '*undecim milia virginum*' gelezen heeft. Maar dit gaat ook niet op omdat men nooit schreef '*martelaressen maagden*', maar altijd '*maagden martelaressen*'. Wat het streepje boven de *XI* betreft, ofwel wordt daardoor aangeduid dat de letter voor een cijfer moet genomen worden, ofwel dat het cijfer moet begrepen worden als zoveel duizendtallen.

En toch zijn de namen van de elf maagden bekend! Hoe is het mogelijk dat de auteur van de legende, die zo gesteld was op het pittoreske, geen gebruik heeft gemaakt van de namen van Martha, Saula, Briciola of Britula, Gregoria, Saturnina, Sabatia of Rabacia, Vinnosa, Sentia, Palladia, en alleen maar Pinnosa en Ursola of Ursula bij naam heeft vernoemd?

**Antoon-Balthazar Sweerts en Philippe De Zangré, de eerste en de tweede echtgenoot van
Dorothée Van Nerum.**

Philippe De Zangré (Leuven 07.04.1778-Hoeg.18.06.1849) verbleef op het kasteel van de graaf d'Astier te Zétrud-Lumay toen hij in 1808 gemeentesecretaris van Hoegaarden werd. In 1810 trouwde hij met Dorothée Van Nerum de zus van Dr. Henri Van Nerum, de burgemeester. Hij ging bij haar inwonen in het *Arendsnest* op de Houtmarkt. Zij was namelijk weduwe van de gewezen griffier Antoon Balthazar Sweerts, zoon van Servaes Sweerts. De Zangré werd in 1813 burgemeester, functie die hij bleef uitoefenen tot aan zijn overlijden. Er was wel een onderbreking van 1831 tot 1836 en tot 1819 cumuleerde hij het burgemeesterschap met het gemeentesecretariaat. In dat jaar werd François Lodewijckx secretaris. Dorothée Van Nerum stierf in 1814 en werd als laatste begraven in de crypte van de kerk.

De achtereenvolgende eigenaars en/of uitbaters van het *Kapittelhuis* en het *Arendsnest*/*Pastoorshoeve*

Kapittelhuis

- Ca. 1635 Gebouwd op het *Pastoorsblok*. Gemeenschappelijke woonst voor de kanunniken (*Kapittelhuys*) én de pastoor, die één van de kanunniken was. Onderaardse gang naar de kerk (?)
- 1663 Jan Vandenputte benoemd tot plebaan, klaagt de misbruiken aan begaan door de andere kanunniken; hij verhoogt aanzienlijk zijn *prebende* tot het vierde deel van de kapittelinkomsten. Een onderzoek en tussenkomst van de proost, de domscholaster van Keulen, en van de Luikse prinsbisschop leidt ertoe dat Vandenputte meer krijgt dan 1/12de van de inkomsten. De breuk tussen de kapittelheer-pastoor en de andere kapittelheren maakt dat de pastoor in 1684 een aparte woonst krijgt '*achter de kerk tussen het kerkhof en de weg van Tienen naar Elst*' (Pastorijstraat? Walenstraat? Eigendom van de familie Vinalef?).
- 1692 Jan Vandenputte wordt landdeken van het *concilie van Hoegaarden* (dekenij). Henricus Peeters, zijn neef wordt dat jaar priester gewijd. Deken Peeters en zijn opvolgers behoren niet meer tot het college van kanunniken, maar blijven wel hun prebenden optrekken. Vanaf Jan Vandenputte zijn de opeenvolgende pastoors Hoegaardiërs.
- Ca. 1755 Huidig uitzicht van het kapittelhuis en de pastoorshoeve door grote restauratiewerken (met overgebleven materialen van de nieuwe kerk? Volgens anderen gebeurde de restauratie tijdens de bouw van de schuur 1734-Arendsnest).
- Ca. 1800 Jean-Baptiste Dumont de oude, krijgt het kapittelhuis in handen na de afschaffing van het kapittel. Na zijn overlijden erft Jean-Bapiste Dumont de jonge het goed (burgemeester 1831-36).
- 1882 Clement Dumont en zijn echtgenote Elise Rosseeuw erven het kapittelhuis na de dood van hun moeder Marie Dumont-Ruttens. Zij laten een prachtig park aanleggen vanaf 1883 (2 postkaarten begin 20ste eeuw op p. 606)
Clement Dumont overlijdt in 1909 en wordt in de familiekelder begraven. Het is het enige graf dat bewaard is op het oude kerkhof rond de kerk en onder burgemeester Kerrijn werd gerestaureerd. Na de dood van Elise Rosseeuw is dochter Dymphna de erfgename. Zij is getrouwd met Albert Bail, vrederechter

te Brussel. Later gingen beide eigendommen naar hun zoon Paul Bail (1917-1980).

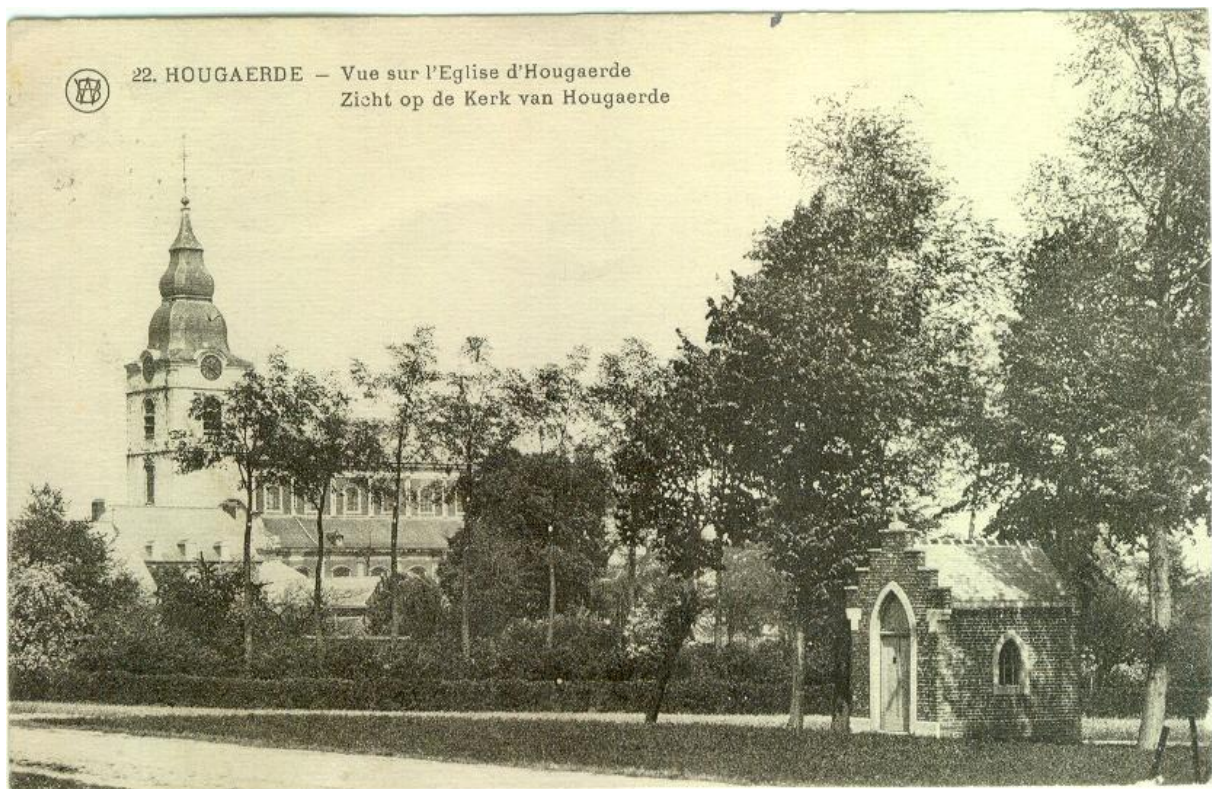
Nu de lokatie van de ‘*Tuinen van Hoegaarden*’.

Arendsnest

- Ca. 1635 De pastoorshoeve (Arendsnest) is in dezelfde periode gebouwd. Was eigendom van meier Lambert Depas (x Marix). Ging in 1641 over op zijn zoon Lambert Joseph Depas (x Jeanne Dumont), meier te Jodoigne; hij verwierf de heerlijkheid van Bellicom in 1690.
- 1703 In het bezit van Antoine Sweerts, griffier onder meier Lambert Joseph Depas junior (x Françoise Dumont).
- 1734 Dochter Angelina Sweerts trouwt in 1734 met griffier Servaes Sweerts en het koppel gaat in de *Cruysblock* wonen. De grote schuur van het *Arendsnest* is in 1734 opgetrokken om het huwelijksfeest te kunnen vieren. De steen met *arend* komt uit het schildhoofd van het wapen Depas.
- 1766 In bezit van Antoine Balthasar Sweerts, griffier en zoon-opvolger van Servaes Sweerts. Hij trouwt met Lucie Schepers, zuster van meier Schepers en een tweede maal in 1792, met Dorothee Van Nerum, dochter van schepen Joannes Van Nerum en kleindochter van Carolus Van Nerum.
- Onderaardse gang die verbinding maakt met *Kapittelhuys* (?).
Ook onder de periode van de Franse Revolutie bleef het arendsnest in handen van A.B. Sweerts en na zijn overlijden erft zijn weduwe alles. Zij hertrouwt met Joseph Philippe De Zangré. Dorothee overlijdt in 1814 en wordt als laatste in de crypte begraven. De Zangré blijft er wonen.
- 1849 Marie Cathérine de Zangré, wed. Jacques Philippe Coquilhat erft de hoeve en verkoopt ze in 1850 aan de weduwe van Jean Baptiste Dumont, de jonge. Zo kwamen de twee eigendommen terug samen.
- 1860 De hoeve staat nu op naam van Henri Joseph Van Dormael uit Beausart, die er ca. 1870 Lievin Van Hagendoren (x Florence Lodewijckx) als huurder had.
- 1883 Weduwe Van Dormael verkoopt de hoeve aan Clement Dumont (x Elise Rosseeuw). Clement Dumont had in 1882 het kapittelhuis geërfd na de dood van zijn moeder.
- 1903 Urbain Massa wordt de nieuwe huurder tot Kamiel Smolders in 1948 in die hoedanigheid opvolgt.

Daarna wordt de gemeente eigenaar van Arendsnest voor enkele jaren.

Een vijftal jaren geleden is het goed openbaar verkocht.

Vanuit het park van Clement Dumont (nu de Tuinen van Hoegaarden)

Met zicht op de serre (nu gerestaureerd)

De cartouche met het chronogram, ‘de grote blauwe steen’ voor de tijdgenoten

**Van castrum van Alpaidis werd ik tempel Gods; knagende tijd, ouderdom, noodlot hebben mij tot puin gebracht; maar onder het meierschap van Collard en het secretarisschap van Servatius Sweerts, heeft de rechter mij de tienden toegekend waardoor ik nu helemaal nieuw herrijs.
Henricus Sweerts, pastoor, legde de eerste steen**

Merkwaardig is dat naast het chronogram 1754 (jaar van aanvang van de bouw van de kerk) dat in de tekst is verwerkt, **de naam en functie van pastoor Henricus Sweerts niet in hoofdletters** op de steen staat. Meier (Pretor) Collard en griffier Servaes Sweerts krijgen wel hoofdletters. Dat Colard hier met één L wordt gespeld is om het chronogram te laten kloppen (L = 50 in Romeinse cijfers).

De *grote blauwe steen* in de toren werd in 1838 door Matthieu Sondervorst hersteld en hij verguldde toen ook *de letters*. Diezelfde Matthieu heeft in 1844 de kas van Sint-Gorgonius verguld.

Gezien het zeer kostbare torenkruis op de toren de eerste 12 jaren, zullen de letters oorspronkelijk ook wel verguld geweest zijn, want de namen van de bouwheren konden niet genoeg opvallen.

J.B. Steenwegen van zijn kant heeft de verflaag van de schapen van de preekstoel verwijderd, ‘afgedaan,’ en ze dan gevernist, hij knapte dat werkje op in 1843. Dat de beelden en/of ornamenten, van de preekstoel bont geschilderd waren, gaf vast wel een heel ander zicht op de binnenruimte van de kerk.

In 1827 werden Petronella Gasia en Jan Vandenbosch vergoed omdat ze het kerkplein hadden netjes gemaakt. Ze hadden ‘*het kruid uitgetrokken uit de steenweg rond de toren en het kerkplein gezuiverd*’.

Oud fotomateriaal laten toe een beeld te vormen van het huis Haumont, alias *'In Sint-Nicolaas'* (was winkel, herberg en gemeentehuis in de 18de eeuw) en de de twee andere huizen (zie plan p.598), allen afgebroken om het rondpunt op de Houtmarkt te kunnen inrichten.

Het kleine huis, huis Debroek en dak huis Haumont (zicht vanuit de Walenstraat en Arendsnest, rechts, nog origineel) (foto 1950)

Huis Haumont, recht over de kerk, tijdens de afbraak voor aanleg rondpunt Houtmarkt

Art. 105 Het wapenschild van de Confrerie (1741) en de helmtekens op de familiewapens

(Maurice Dodion)

Het wapen van de studiebeurs Henricus Peeters

Na de stichting van de Confrerie van de V Notabele Geslachten van Hoegaarden in december 1741, werd een wapenschild van de Confrerie aangemaakt. De sprekendste figuur uit elk van de vijf stichtende takken werden samengebracht in een rococo-wapenschild. Bovenaan kwam als bekroning de druiventros uit het wapen van pastoor-deken Henricus Peeters. Hij had de studiebeurzen gesticht en zo de rechtstreekse aanleiding gegeven tot het oprichten van de Confrerie. Onderaan prijkt het jaartal 1741, het jaartal van de stichting.

De wapens van de vijf stichters van de Confrerie en hun helmtekens

Les armoiries des fondateurs de la Confrérie des V Lignages de Hoegaarden et leurs cimiers.

1. Wapen van Henricus Hoebancx met een dolfin als helmteken. (cimier: un dauphin)

2. Het wapen van Hubertus Sweerts met als helmteken de groene klaver. (cimier: une trefle verte)

3. Het wapen van Servatius Sweerdts (sic). Tot volop in de 18de eeuw spelde men de naam als 'Sweerdts' en soms ook als 'Swerdts'. Vanaf de tweede helft van de 18de eeuw tot nu werd het gaandeweg 'Sweerts'.

Helmteken: een zwarte merel, kenmerkend voor het wapenschild van Servaes Sweerts

Cimier: merlette noir, significatif pour l'armoirie de Servais Sweerts.

4. Het wapen van Henricus Struys, met als helmteken een vlucht (cimier: un vol)

5. Het wapen van Carolus Vannerum (sic), zeer uitzonderlijke spelling voor de 18de eeuw. Normaal spelde men de naam als 'Vannerem'. Vannerum in één woord geschreven was het gangbare gebruik in 19de en 20ste eeuw. Het is de familie-gilde zelf die met succes in de jaren 1960 de officiële spelling als Van Nerum, in twee woorden, heeft bekomen. Als helmteken de lelie. (cimier: le lys)

Inhoud Alpaidis, nr. 176, september 2009 (45ste jaargang)

Deparochies Sint-Gorgonius (Hoegaarden), Sint-Lambertus (Overlaar), Sint-Jan Evangelist (Hoksem) en Sint-Odulfus (Bost)
Het orgel van de Sint-Gorgonius kerk
De Marollenkapel van Hauthem

Confrerie- en gilderaden - Les fonctions et leurs titulaires chez les lignages

Ereraad

Hoofd-eredeken: Ere-ambassadeur Paul A. C. Taverniers, Klein Overlaar 28, 3320 Hoeg
Bijz. Eredeken: Eresenator Stef Goris, Medekersveld 5, 3300 Tienen (Kumtich)
Mombaarvader: Z.E.H. J. Vandervelpen, gewezen deken van de voormalige dekenij Hoeg
Princ. Protectieheer: Jean-Pierre Taverniers, burgemeester van Hoegaarden

Keurraad

Sweertshuys: G. Sweerts, Bley 42, 3320 Hoegaarden, 016/767076.
Leliehuys: E. Van Nerum, Kauterhof 7, 3320 Hoegaarden, 016/760832.
Hoebancxhuys: V. Claes, Anjelierenlaan 5, 3300 Tienen, 016/810517.

Kapittelraad

Proostheer: Z.E.H. Deken G. Hardiquet

Hoofdraad van de Confrerie

Hoofddeken: G. Sweerts.
Hoofdonderdeken: E. Van Nerum
Hoofdraadsheer: V. Claes.
Comptorist: A. Van Nerum, parklaan 5, 1860 Meise, 02/2694900.
Genealoog: M. Dodion, Lelielaan 34, 3191 Hever, 015/614324.
Griffier: E. Grooten, Residentie Beatrijs 169, 3300 Tienen, 016/817235
ceremoniem.-adv.: D. Beeckmans, Daniël Herreynsstraat 87, 2610 Wilrijk, 03/8272880

Raad van de Sweerts-alliantie

Deken: G. Sweerts.
Onderdeken: H. Sweerts, Nerm 147, 3320 Hoegaarden.
Raadsheer: W. Sweerts, Leuvenestraat 19, 3290 Diest, 013/311081.
1e gezworene: B. Sweerts, Bley 19, 3320 Hoegaarden, 016/766693.
2e gezworene: J.P. Sweerts, Rue Grosse Boule 17, 1495 Villers-la-Ville, 071/878340.

Raad van de Gulden Lelie

Deken: Miel Van Nerum, Kouterhof 7, 3320 Hoegaarden
Onderdeken: A. Van Nerum, Gemeenteplaats 13, 3320 Hoegaarden, 016/767395
Raadsheer: A. Van Nerum, Meise
1e gezworene: W. Van Nerum, Bley 29, 3320 Hoegaarden, 016/766489
2e gezworene: J. Van Nerum, Rue des Combattants 8, 1320 Beauvechain

Raad Hoebancx-Struys-alliantie

Deken: V. Claes.
Onderdeken: J. 's Jegers, Burg. Voetslaan 28, 3990 Peer, 011/632504.
Raadsvrouw: H. Claes, Waaiberg 44/11, 3300 Tienen, 016/815383.
1e gezworene: J. Mineur-Claes, Hogenstraat 95, 3450 Geetbets, 011/58818

‘Familieschoon’ het tijdschrift van de Confrerie verschijnt sinds 1960
Alle inlichtingen/Tous renseignements: Dodion Maurice, Lelielaan 34, 3191 Hever
dodionm@hotmail.com
‘Familieschoon’ revue trimestrielle de la Cnfrérie des V Lignages de Hoegaarden

Herdenking van de feestelijke wijding van de kerk (1759-2009)

HOEGAARDEN

1759 - 2009

ST.- GORGONIUSKERK
HOEGAARDEN

250 jaar

St.-Gorgoniuskerk

Zondag 13 september

14.00 u.
plechtige eucharistieviering

15.30 u.
processie
evocatie van Alpaïde tot ...

17.00 u.
receptie met voorstelling,
boek en kunstkalender

Regentiedag van zaterdag 10.10.2009 te Hoegaarden
Van 11.30 tot 16.30, samenkomst op de Houtmarkt aan de kerk

Uitnodiging

Invitation

Wij verwachten iedereen met familie op deze jaarlijkse hoogdag van de

Confrerie der V Notabele Geslachten van Hoegaarden

Programma

11.30 Ontvangst door het gemeentebestuur met drink/ Drink offert par la commune

12.30 Lunch in de Tuinen van Hoegaarden

- Tomatenroomsoep
- Kipfilet/peper-champignonsaus/frietjes of zalmfilet/mousselinesaus/aardappelpuree
- Dame blanche
- Een glas wijn en koffie

14.00 Geleide wandeling rond de jarige kerk

15.30 Geleid bezoek aan de Sint-Gorgoniuskerk

Prijs voor deze dag/persoon (lunch inbegrepen) + brochure: 35 euro (tot en met 12 jaar: 15 euro)

Inschrijven tot uiterlijk 03.10.2009

E mail: dodionm@hotmail.com

Telefonisch : 015/614324 (Dodion Maurice)

Schriftelijk : Dodion Maurice, Lelielaan, 34, 3191 Hever

Overschrijving van het verschuldigde bedrag op rekening: **330-0544900-08**

Aantal hoofdschotels vlees en/of vis aanduiden aub.

Prix par personne avec lunch, un verre de vin et tasse de café + la brochure: 35 euro (jusque douze ans 15 euro)

Pour s'inscrire il y a plusieurs possibilités:

E-mail : dodionm@hotmail.com

Par téléphone : 015/614324

Adresse : Dodion Maurice, Lelielaan, 34, 3191 Hever

Faire le versement au compte de la Confrérie : **330-0544900-08**

Bien spécifier le nombre de plats de viande et/ou de poisson svp.